

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

---

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
MINISTARSTVA CIVILNIH POSLOVA BiH
ZA 2008. GODINU**

Broj: 01/03-08-16-1-533/09

Sarajevo, svibanj 2009. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Planiranje i izvršenje proračuna	6
5.	Prihodi od državljanstva i putnih isprava	7
6.	Javne nabave	8
III.	KORESPONDENCIJA	10

Privitak: Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Ministarstva civilnih poslova BiH** (u daljnjem tekstu: **Ministarstvo**) i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. prosinac 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo **Ministarstva** je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija Bosne i Hercegovine broj 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usuglašenost poslovanja **Ministarstva** sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o usuglašenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka temelji se na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući te osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Kvalifikacija:

- 1. Kako je navedeno pod točkom 6. ovog Izvješća procedure javnih nabava nisu u pojedinim slučajevima bile provedene sukladno Zakonu o javnim nabavama Bosne i Hercegovine.*

Mišljenje:

Po našem mišljenju, finansijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinac 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje Ministarstva u tijeku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi, osim za kvalifikaciju navedenu pod točkom 1.

Sarajevo, 12.05.2009. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 5/03 od 07.03.2003.). Ministarstvo je nadležno za: poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavu prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave i postupak evidentiranja registracije vozila te poslove deminiranja.

Ministarstvo je također nadležno i za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordiniranja aktivnosti, usuglašavanja planova entitetskih tijela vlasti i definiranje strategije u područjima: zdravstva i socijalne zaštite; mirovina; nauke i obrazovanja; rada i upošljavanja; kulture i športa; geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova.

U sastavu Ministarstva je Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka u BiH (IDDEEA) i Komisija za deminiranje u BiH kao samostalne službe čija su prava i dužnosti utvrđena posebnim propisima.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Ministarstva za 2007. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je sugerirano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Ministarstvo je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u Izvješću o reviziji za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2007. godinu i preporuke dane u Pismu rukovodstvu za 2008. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Ministarstvo je izradilo Pravilnik o zaključivanju ugovora o djelu.

Realizacija preporuka u tijeku:

- Ministarstvo poduzima aktivnosti na unapređenju procesa planiranja proračuna, međutim i dalje postoje određene slabosti kod procjene potrebitih sredstava za tekuće izdatke.

Nerealizirane preporuke:

- Nisu poduzete potrebne aktivnosti u provođenju Zakona o javnim nabavama, odnosno još uvijek nije osigurana potpuna primjena Zakona o javnim nabavama.
- Još uvijek nije uspostavljen sustav evidentiranja i praćenja prihoda u Sektoru za državljanstva i putne isprave koji će omogućiti periodično usuglašavanje (uparivanje) ostvarenih prihoda po svim osnovama sa stvarno naplaćenim prihodima u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH.

3. Sustav internih kontrola¹

Revizija je utvrdila da rukovodstvo kontinuirano radi na unapređenju sustava internih kontrola s ciljem učinkovitog nadziranja i kontrole većine procesa unutar organizacije, međutim ponovo smo uočili određene slabosti u dijelu administrativnih kontrola koje se odnose na: izvršenje proračuna pojedinih kategorija troškova (npr. angažiranje po ugovorima o djelu i troškovi reprezentacije) te provođenje procedura javnih nabava koje u pojedinim slučajevima nije bilo sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Preporuka: Ministarstvo treba nastaviti sa kontinuiranim unapređenjem sustava internih kontrola u svim poslovnim procesima, dograditi postojeća ili donijeti nova interna akta u cilju unapređenja sustava internih kontrola i učinkovitog nadzora i kontrole nad trošenjem javnog novca.

4. Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun Ministarstva je planiran u iznosu od 16.243.430 KM, a odobren u iznosu od 17.093.754 KM. Ministarstvu su odobrena i dodatna sredstva i to: sredstva proračunske pričuve (sredstva u svrhu donacije „Noć hiljade večera“) u iznosu od 150.000 KM po Odluci Vijeća ministara BiH i donatorska sredstva u ukupnom iznosu od 163.726 KM. Ministarstvu je za 2008. godinu, sa navedenim povećanjima, odobren proračun u ukupnom iznosu od 17.407.408 KM (vidjeti tablicu 'Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu' u privitku broj 1.).

Iako Ministarstvo kontinuirano radi na poboljšanju procesa planiranja proračuna, teško je značajnije unaprijediti sustav planiranja, obzirom da se Ministarstvu stalno dodaju pojedini projekti ili novi sektori, što otežava proces planiranja, praćenja i kontrole proračuna. Analizom izvršenja proračuna ustanovili smo da su postojala odstupanja odobrenog i izvršenog proračuna te da je proračun Ministarstva ostvaren za 4.375.478 KM manje od odobrenog ili sa 75%. Mišljenja smo da je ovakvo izvršenje proračuna posljedica nerealnih pokazatelja poslovanja i nepopunjenosti radnih

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali uposleni sa svrhom sticanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskih izvješća i 3) usuglašenost sa primjenjivim zakonima i propisima.

mjesta po sistematizaciji (projekcija proračuna planirana je na osnovu 130 uposlenih, a stvarni broj koncem godine iznosio je 106 uposlenih).

Ministarstvo je, u okviru ukupnog proračuna, posebno planiralo sredstva za tekuće grantove koja su odobrena u iznosu od 6.060.000 KM, a realizirana u iznosu 5.914.761 KM ili sa 98% (nije realiziran iznos 145.235 KM koji se odnosi na Centar za obuku pasa).

Preporuka: Ministarstvo treba posvetiti više pozornosti realnom planiranju proračuna polazeći od detaljne analitičke strukture rashoda, stvarnih potreba sukladno planiranim aktivnostima i realnoj dinamici upošljavanja. Time bi se osiguralo učinkovitije upravljanje javnim sredstvima.

Ispitujući učinkovitost sustava internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvješća i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati utjecaja na poslovanje u budućem razdoblju. S tim u vezi utvrdili smo sljedeće:

Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu: Unatoč preporukama revizije iz prethodne godine, i dalje je vršeno angažiranje osoba po ugovoru o djelu na radna mjesta koja su predviđena sistematizacijom. Ugovori su produžavani svaka tri mjeseca, a pojedine osobe su angažirane cijelu godinu.

Preporuka: Preporučamo Ministarstvu da posveti pozornost rješavanju radno-pravnih odnosa te da angažiranje osoba sukladno potrebama i sistematizaciji usuglasi sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i Zakonom o radu u institucijama BiH.

5. Prihodi od državljanstava i putnih isprava

Odsjek za putne isprave obavlja poslove izdavanja putnih isprava (službenih pasoša, službenih viza, pomorskih i brodskih knjižica) te vrši prijenos sredstava nadležnim organima (MUP-ovima koji izdaju građanske pasoše) u vidu naknade režijskih troškova na osnovu dostavljenih podataka od IDDEEA (Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka u BiH) o broju izdanih građanskih pasoša. Prihodi po ovom osnovu evidentirani su u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH. U Odsjeku za putne isprave vode se pomoćne evidencije prihoda, međutim ne vrši se sravnjenje sa evidencijom naplaćenih prihoda u Ministarstvu financija i trezora BiH obzirom da prihodi od putnih isprava nisu razdvojeni prema vrsti prihoda u Glavnoj knjizi.

Odsjek za državljanstva ostvaruje prihode po osnovu zahtjeva za odricanje od državljanstva, suglasnosti za naknadni upis u knjigu državljana i drugo. Ovi prihodi evidentirani su u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH. U Odsjeku su vršena određena usuglašavanja ovih prihoda temeljem uzorka, što ne pruža pouzdanu kontrolu. Također, pregledi ovih prihoda u Odsjeku ne omogućavaju sveobuhvatnu kontrolu stvarno naplaćenih prihoda jer ne sadrže pojedinačne i zbirne iznose koji se evidentiraju u Odsjeku. Problem predstavljaju i prihodi koji se jednim

dijelom ostvaruju u DKP mreži u inozemstvu, a Ministarstvo vanjskih poslova BiH neredovito dostavlja podatke o ovim prihodima (Odsjek za državljanstvo još uvijek ne raspolaže sa podatkom koliki prihodi su ostvareni temeljem zahtjeva za odricanjem od državljanstva u 2008. jer nisu dobili dokumentaciju iz DKP mreže). Ministarstvo i za ove prihode nije vršilo sveobuhvatno usuglašavanje naplaćenih prihoda sa stvarno evidentiranim prihodima u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH. Također, prihodi ove vrste koji se ostvaruju putem DKP mreže ne evidentiraju se na isti račun u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH.

Preporuka: Preporučamo da se napravi sustav evidentiranja i praćenja prihoda u Sektoru za državljanstva i putne isprave koji će omogućiti periodično usuglašavanje (uparivanje) ostvarenih prihoda po svim osnovama sa stvarno naplaćenim prihodima u Glavnoj knjizi Ministarstva financija i trezora BiH. Potrebno je u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH formirati prikladnu analitiku prihoda i napraviti analitički raspored po vrstama prihoda radi lakše usporedbe konačnih iznosa sa pregledima koje treba formirati u Sektoru za državljanstvo i putne isprave. Evidencije u sektoru trebaju biti formirane tako da daju pojedinačne i ukupne vrijednosti ostvarenih prihoda po vrstama prihoda onako kako su formirane u Glavnoj knjizi.

6. Javne nabave

Ministarstvo je tijekom godine provodilo procedure javnih nabava pridržavajući se u većem dijelu Zakona o javnim nabavama. Međutim, ponovo smo utvrdili određene slabosti koje su imale utjecaja na učinkovitost ovog sustava. Poslove javnih nabava obavljalo je više osoba u Sektoru za financije bez jasnih zaduženja i odgovornosti u ovim poslovima. Želimo skrenuti pozornost rukovodstvu Ministarstva na sljedeće nedostatke kod procesa nabava koje smo uočili tijekom obavljanja revizije:

- Ministarstvo nije u cijelosti realiziralo Plan nabava za 2008. godinu. Plan ne sadrži prioritete i rokove započinjanja procedura, što je imalo za posljedicu da su pojedine nabave pokrenute relativno kasno, a za pojedine nabave nije pokrenuta procedura iako vrijednost izvršenih nabava prelazi 3.000 KM.
- Komisija za nabave koja se imenuje za tekuću godinu obavlja sve poslove (pripremu tenderske dokumentacije, izbor dobavljača, kao i druge poslove nakon izbora) vezane za procedure nabava. Obzirom da nisu definirane obveze i odgovornosti svih učesnika u procesu javnih nabava (npr. obveze i odgovornosti povjerenstva za javne nabave, tko donosi plan nabava, tko sačinjava tendersku dokumentaciju, tko prati izravne sporazume i sl.) desilo se da za sve provedene procedure izbora dobavljača, ponude ponuđača nisu evidentirane kroz protokol.
- Za pojedine nabave Ministarstvo nije provelo proceduru izbora dobavljača. Npr. za nabavu uredskog materijala (ukupni izdaci sa 31.12.2008. iznose 91.683,51 KM), za isporuku goriva (ukupni izdaci sa 31.12.2008. iznose 67.223,54 KM) i usluge opravke i održavanja vozila (ukupni izdaci za održavanje vozila iznose cca 37.807 KM).

Pregledom pojedinačno izvršenih postupaka javnih nabava, za testirani uzorak, utvrđeno je:

Nabava kopir aparata: Za nabavku kopir aparata (ugovorena vrijednost 26.482,95 KM) otvorenim postupkom, ponude su dostavila dva ponuđača. Ministarstvo nije poništilo postupak sukladno članku 12. Zakona o javnim nabavama u BiH (broj primljenih prihvatljivih ponuda manji je od tri i ne osigurava stvarnu konkurenciju za konkretni ugovor). Komisija za javne nabave je konstatirala da su uvjeti konkurencije za navedenu nabavu zadovoljeni i dala prijedlog da se ugovor dodijeli dobavljaču koji je dostavio povoljniju ponudu prema utvrđenim kriterijima. Ministarstvo nije dokumentiralo da je za navedeni postupak (za lot 1 nabavka kopir aparata sa sortirkom) osigurana konkurentnost, a postojanje konkurentnosti u slučaju lota 2 (obični kopir aparati) nije moguće ni dokazati.

Nabave izvršene sa gore spomenutim nedostacima i slabostima, bez kvalitetnog plana nabava, mogu dovesti ugovorni organ u određene probleme u pogledu primjene zakonskih procedura, odabira odgovarajućeg postupka, kasnog započinjanja procedura nabava i neprovođenja procedura izbora dobavljača. Neprovođenjem postupka javnih nabava Ministarstvo se izlaže riziku da proizvoljnim izborom dobavljača ostvari poslovnu suradnju sa poduzećima koja ne poštuju poreske i druge propise u svom poslovanju i tako izravno oštećuje državni proračun i podržava sivu ekonomiju.

Preporuka: *Preporučamo Ministarstvu da poboljša proces planiranja nabava roba i usluga. Plan nabava treba da pored vrste postupka planirane nabave sadrži i rokove započinjanja procedura. Iako plan nabava nije obveza po Zakonu o javnim nabavama, sugeriramo njegovo donošenje jer nepostojanje plana nabava otežava provođenje procedura i direktno utječe na rizik nedosljedne primjene zakonskih propisa. Također preporučamo da se analiziraju uočeni propusti i razlozi poništenja velikog broja procedura i poduzmu odgovarajuće mjere za nadilaženje istih. Skrećemo pozornost na obveznu i dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavama sa naglaskom na pravovremeno pokretanje procedura..*

III. KORESPONDENCIJA

Ministarstvu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ministarstvo nije dostavilo komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji. Temeljem toga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Munevera Baftić, viši revizor

_____

Mirela Bošnjak, revizor

_____

Anisa Fejzić, pomoćni revizor

_____

Davorka Gašanović, pomoćni revizor

_____

Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Promjena strukture proračuna	Ostala povećanja proračuna *	Ukupno proračun (3+4+5)	Izvršenje proračuna	Razlika (6-7)	Postotak (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	10,868,754	0	7,199²	10,875,953	6,790,894	4,085,059	62
1.	Plaće uposlenih	2,462,938	0	7,199	2,470,137	2,106,299	363,838	85
2.	Naknade troškova uposlenih	1,259,000	0	0	1,259,000	460,246	798,754	37
3.	Putni troškovi	568,841	0	0	568,841	336,595	232,246	59
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	318,403	0	0	318,403	163,034	155,369	51
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	24,343	0	0	24,343	3,343	21,000	14
6.	Nabava materijala	4,964,946	0	0	4,964,946	2,958,404	2,006,542	60
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	107,108	0	0	107,108	76,282	30,826	71
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	194,742	0	0	194,742	137,699	57,043	71
9.	Izdaci za tekuće održavanje	87,634	0	0	87,634	80,101	7,533	91
10.	Izdaci za osiguranje	34,080	0	0	34,080	21,006	13,074	62
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	846,719	0	0	846,719	447,885	398,834	53
II.	Kapitalni izdaci	315,000	0	0	315,000	305,934	9,066	97
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	315,000	0	0	315,000	305,934	9,066	97
4.	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0
III.	Tekući grantovi	5,910,000	150,000¹	0	6,060,000	5,914,761	145,239	98
IV.	Programi posebne namjene -donacije	0	0	156,527³	156,527	20,413	136,114	13
1.	UNESCO Suf.međ.kon.obrazo.	0	0	3,855	3,855	2,800	1,055	73
2.	NATO-Harmonizacija mapa	0	0	13,417	13,417	8,323	5,094	62
3.	WBC-INC-NET Projekt	0	0	13,196	13,196	9,290	3,906	70
4.	UNICEF -SPISS	0	0	19,680	19,680	0	19,680	0
5.	Obnova geodetskih mreža	0	0	106,379	106,379	0	106,379	0
V.	Ukupan proračun	17,093,754	150,000	163,726	17,407,480	13,032,002	4,375,478	75
	Broj uposlenih	130			130	106	24	82

- 150.000 tekuća pričuva
- 7.199 donacija
- 156.527 donacija za programe posebnih namjena